Haarlem, 30 juni 2022 nummer 148

Geachte heer/mevrouw ,

Hierbij ontvangt u de IVM Caring Capital nieuwsbrief voor juni 2022. In deze aflevering vragen we uw aandacht voor de volgende onderwerpen:

- Volatiele markten en ingrijpende centrale banken
  De Caring Capital View van juni *2022, door Maarten Friederich, namens het Investment Committee.*
- Noordpoolgebied warmt nog veel sneller op dan gedacht
- Van Rij wil ook spreidingsopties jubelton inperken
- Nederlands plan voor commercieel vliegen op waterstof
- Voorlopig geen wijzigingen legitieme portie en schenk/erfbelasting alleenstaanden
- CBS: minder uitstoot in 2022, maar minder hernieuwbare energie
- *Serie. Het beleggingsbeleid van IVM Caring Capital in de praktijk:* Obligatieportefeuille IVM Caring Capital duurzamer dan ooit

We hopen en vertrouwen erop dat de informatie in deze artikelen voor u nuttig is en wensen u veel plezier bij het lezen.

In verband met de vakanties komt er een gecombineerde nieuwsbrief voor juli en augustus. U kunt deze eind augustus tegemoet zien. Tot die tijd wensen wij een mooie zomer en -voor zover relevant- een fijne vakantie.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van IVM Caring Capital

Ilco Snoey Kiewit, *CCOO*
Hans Volberda, *CEO*

Volatiele markten en ingrijpende centrale banken

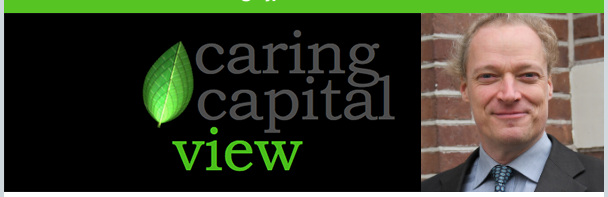

CARING CAPITAL VIEW
Door Maarten Friederich, namens het Investment Committee

De afgelopen weken waren de bewegingen op de financiële markten buitengewoon heftig. Zoals we in vorige nieuwsbrieven berichtten, is de aanleiding voor al die financiële onrust gelegen in de cumulatie van allerlei wereldwijde ontwikkelingen, die allemaal hebben geleid tot schaarste op velerlei gebied. Deze schaarste is in de eerste plaats ontstaan door verstoringen in de logistieke ketens als gevolg van het weer fors aantrekken van de economie na de pandemie. Deze periode heeft er ook toe geleid dat veel werkende mensen blijkbaar tot andere keuzes zijn gekomen, wat grote schaarste op de arbeidsmarkt tot gevolg had, dus ook een tekort aan mensen in de logistieke sector. Vervolgens is de schaarste aan de aanbodzijde versterkt door nieuwe lockdowns in onder andere de grootste havenstad van China. Daar komt de werkelijk barbaarse oorlog in Oekraïne dan nog bij. Ook deze veroorzaakt schaarste, wat onder meer een sterke stijging van bijvoorbeeld de graanprijzen veroorzaakt. De graansilo's in Oekraïne zijn overvol, maar het is heel moeilijk om het graan het land uit te krijgen. Verder heeft de wens van met name Europa om energie-onafhankelijk te worden, in combinatie met de zware sancties tegen Rusland, geresulteerd in grote schaarste van olie en gas en dus in ongekend hoge energieprijzen. Dachten we aanvankelijk nog dat er sprake was van een voorbijgaande periode van hogere prijzen, inmiddels is wel duidelijk dat het allemaal langer gaat duren.

Centrale banken in de spotlights
Een en ander dwong de centrale banken een forse draai te maken. Door de inflatie in eerste instantie te onderschatten, raakten zij achterop ('behind the curve') bij de reële ontwikkelingen; bij wat mensen daadwerkelijk voelen in de portemonnee. Als de markt denkt dat er meer renteverhogingen noodzakelijk zijn om de inflatie de kop in te drukken, dan stijgen de marktrentes en dalen de obligatiekoersen. Voor de aandelenmarkten geldt in het algemeen dat deze in zo'n situatie op zijn minst van slag zijn, oftewel volatiel. Dit omdat het dan niet duidelijk is wat de centrale banken gaan doen en of ze wel genoeg doen om de inflatie op lange termijn weer terug te brengen naar normaal. Hoge inflatie of geldontwaarding leidt namelijk tot mogelijk versneld aankoopgedrag van consumenten, wat de inflatie nog verder aanwakkert. Of inflatie heeft juist uitstelgedrag tot gevolg, omdat consumenten somberder worden over hun toekomstige financiële situatie. Als de centrale banken te weinig doen om de waarde van het geld te beschermen, kan dat het vertrouwen in het financiële systeem aantasten. Logisch dus dat centrale banken nu zo ferm uit de hoek komen, om duidelijk te maken dat zij er alles aan doen om de inflatie de kop in te drukken en het vertrouwen te herstellen. Vandaar de ongekende rentestijgingen van de afgelopen maanden. Centrale banken doen 'whatever it takes', zoals Draghi al zei in 2012, om de inflatie te beteugelen. Nu niet alleen woorden, maar ook daden.

Powell van de Fed
De vraag die dan overblijft is of de rentes inmiddels genoeg zijn gestegen. Zitten we inclusief de verwachte rentestijgingen 'on the curve'? Die vraag is moeilijk te beantwoorden, zolang we niet weten of de inflatie zich nu op het hoogtepunt bevindt. Het is voorstelbaar dat, wanneer de inflatie weer afneemt, de centrale banken ook weer wat gas terug kunnen nemen en verdere renteverhogingen (los van de inmiddels aangekondigde) achterwege laten. Jerome Powell, de voorzitter van het Amerikaanse federale banksysteem, de Federal Reserve, heeft recent uitvoerig toegelicht hoe de Fed er tegenaan kijkt. De langetermijninflatie moet weer terug naar het niveau van voor de pandemie, evenals de rente. Dit betekent dat de economische groei op korte termijn flink moet worden afgeremd om de vraag te drukken. Een (milde) recessie kan daarvan de consequentie zijn. Maar Powell gaat ervan uit dat de economie robuust genoeg is om de rentestijgingen te kunnen dragen. Problematisch daarbij is wel dat ook de Fed niet helemaal weet hoe dit gaat aflopen. Rentestijgingen kunnen de vraag naar goederen en diensten doen afnemen. Maar de inflatie als gevolg van verstoringen aan de aanbodzijde (de productie) kan de Fed niet beïnvloeden. Er bestaat dus het risico dat de inflatie langer (tijdelijk) hoog blijft, ondanks stevige renteverhogingen en afgenomen vraag.

Lagarde van de ECB
Christine Lagarde van de Europese Centrale Bank (ECB) heeft dezelfde zorgen als Powell, maar daarnaast nog met andere issues te maken. Door de aangekondigde renteverhogingen van de ECB is er twijfel ontstaan of landen als Italië wel in staat zijn om hogere rentelasten te dragen. Italië heeft een hoge staatsschuld in relatie tot het bruto nationaal product, waardoor de rente op Italiaanse staatsobligaties hoger is dan op bijvoorbeeld Duitse obligaties. Het verschil noemen we de 'spread'. Hoe hoger de spread, des te meer inspanning de ECB moet doen om dit effect (ook wel fragmentatie geheten) te voorkomen. Het is tekenend dat de ECB vorige week met spoed vergaderde over een in te zetten noodinstrument. De werking hiervan komt erop neer dat alleen Italiaanse schulden kunnen worden opgekocht door de ECB, in ruil voor hervormingen. Dit zou dan weer een positief effect kunnen hebben op de euro.

Positief
Het feit dat grote centrale banken als de Fed en de ECB er niet voor terugdeinzen de inflatie een halt toe te roepen is positief. Hierdoor mogen we ervan uitgaan dat we uiteindelijk terugkeren naar de normale situatie, zoals die was vóór de pandemie. Dus een relatief lage inflatie, met bijbehorende lage rentes, in combinatie met een goed draaiende economie. Zodra duidelijk is dat de inflatie inderdaad omlaag gaat, zal de druk om de rente verder te verhogen afnemen. Blijft natuurlijk wel de vraag of die nu nog stijgende rente gaat leiden tot een recessie. Vooralsnog is het juist die angst die voor forse bewegingen op de financiële markten zorgt. De kans dat de economische groei afneemt is heel groot, maar de kans dat deze negatief wordt is dat niet. Ook de meest recente cijfers wijzen niet in die richting. De winstgroeiverwachtingen voor dit jaar en volgend jaar blijven dan ook schommelen rond de 10% per jaar. Als verwachte winsten stijgen en aandelen in waarde dalen worden deze snel 'goedkoop' ten opzichte van waarderingen in het verleden. Ook neemt het dividendrendement dan heel snel toe.

Beschermen
Het is in deze omstandigheden zaak de portefeuilles actief te beschermen. Eerder brachten wij de overweging in aandelen terug naar neutraal en verkleinden wij het aandeel van de individuele aandelen in de portefeuille. Wij houden daarbij onverkort vast aan de duurzame thema's van morgen. Naar onze overtuiging valt daar op lange termijn het beste en meest duurzame rendement te behalen. Aandelen zijn uiteindelijk de beste bescherming tegen inflatie, zeker als bedrijven in staat zijn om de hogere kosten door te berekenen aan de afnemers. Intussen is de beschermingsconstructie in onze obligatieportefeuille tegen de rentestijgingen ingezet door de centrale banken zeer succesvol gebleken. Zo zeer zelfs dat de performance van de defensieve en neutrale portefeuilles, hoewel negatief, dit jaar opnieuw boven die van de benchmark ligt. Ook voltooiden wij onlangs een draai in de obligatieportefeuille naar 'green bonds'. Daarmee geven wij invulling aan de hoogst mogelijke vorm van duurzaam beleggen in obligaties, conform de laatste inzichten. Tevens houden wij de bescherming tegen een verdere stijging van de rente voorlopig nog in stand. Ook zo wordt onze portefeuille steeds duurzamer en -in onze visie- ook bestendiger, dus minder risicovol. Daarnaast blijven we onder deze uitdagende marktomstandigheden uiteraard zeer alert.

Het performanceoverzicht van de modelportefeuille kunt u vinden op onze website: www.ivmcaringcapital.nl.

© IVM Caring Capital 2022. Niets uit dit document mag worden gekopieerd of verspreid zonder voorafgaande toestemming van de auteurs.
Naar boven

Noordpoolgebied warmt nog veel sneller op dan gedacht

Deze maand publiceerde het wetenschappelijke tijdschrift *Scientific Reports* de laatste gegevens over de opwarming van het Noordpoolgebied. Ze zijn gebaseerd op data van weerstations op de eilanden Svalbard (Spitsbergen, Noorwegen) en Franz Josef Land (Rusland), beide in de Barentszzee. De cijfers laten zien dat het arctisch gebied tot zeven keer sneller opwarmt dan het mondiaal gemiddelde. De opwarming verloopt het snelst in de noordelijke Barentszzee en wordt in verband gebracht met de toename van extreme weersverschijnselen in Noord-Amerika, Europa en Azië. De onderzoekers spreken van een 'eerste waarschuwing' voor wat de rest van het Noordpoolgebied te wachten staat, als er niet direct ingrijpende maatregelen worden getroffen om de uitstoot van CO2 en andere broeikasgassen terug te dringen.

Albedo-effect
De nieuwe data tonen aan dat de gemiddelde jaarlijkse opwarming in de regio leidt tot een temperatuurstijging van 2,7ºC per decennium, met pieken tot 4ºC in de herfst. Dat maakt de Barentszzee en de eilanden daarin tot het snelst opwarmende gebied ter aarde. De cijfers laten tevens zien dat de trend die al in 2018 was gesignaleerd onverminderd doorzet. Toen al namen wetenschappers termen in de mond als 'waanzinnig', 'raar' en 'simpelweg schokkend' in reactie op de snelheid waarmee de opwarming hier verloopt. In dat jaar was er sprake van drie maal de snelheid van het mondiaal gemiddelde. Nu is dus bekend dat de situatie in bepaalde streken nóg extremer is. Een belangrijke oorzaak voor deze gevaarlijke ontwikkeling is dat er steeds meer zee-ijs wegsmelt. Zolang de ijslaag het zonlicht weerkaatste, kreeg het donkerder zeewater daaronder niet de kans zonne-energie op te nemen en dus op te warmen. Daarnaast verdwijnt mét het zee-ijs ook een barrière tussen opwarmend zeewater en de Arctische lucht. De ophopende warmere lucht heeft vervolgens weer effect op de opwarming van het zeewater. Deze 'terugkoppelingslus' staat bekend als het Albedo-effect en kan tot kantelpunten in de klimaatverandering leiden. Het bracht een klimaatwetenschapper die zelf niet bij het onderzoek was betrokken tot de uitspraak: "Deze studie toont aan dat zelfs de beste rekenmodellen de snelheid hebben onderschat waarmee de Barentszzee opwarmt. Het lijkt op een structurele omslag, waarin het Noordpoolgebied verandert van arctisch naar meer Noord-Atlantisch […] vermoedelijk verdwijnt het zee-ijs op korte termijn hier helemaal."

Bronnen: duurzaamnieuws.nl, nature.com, theguardian.com
Naar boven

Van Rij wil ook spreidingsopties jubelton inperken

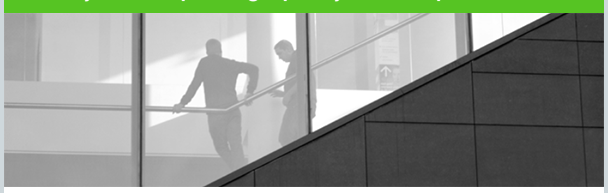

Zoals eerder gemeld in deze nieuwsbrief (editie maart) wordt per 1 januari 2023 de eenmalige schenkingsvrijstelling voor mensen tussen de 18 en de 40 verlaagd tot het bedrag van de vrij besteedbare eenmalige vrijstelling aan kinderen, dit jaar € 27.231. Per 1 januari 2024 wordt de eenmalige schenkingsvrijstelling eigen woning officieel afgeschaft.

Concreet komen de veranderingen hierop neer:

* Nog tot en met 31 december van dit jaar mogen personen vanaf 18 jaar tot en met de dag van hun 40e verjaardag tot € 106.671 vrij van schenkbelasting ontvangen van welke schenker dan ook, zo lang het geld maar wordt gebruikt ten behoeve van de eigen (= zelf bewoonde) woning, dus bijvoorbeeld voor de aankoop, verbouwing of hypotheekaflossing.

* In 2023 mogen mensen in deze leeftijdsgroep nog van iedereen het dat jaar geldende maximum bedrag geschonken krijgen zonder schenkbelasting te hoeven betalen (dus € 27.231 plus indexering). Ontvangen ze de schenking van hun ouders, dan is het geld vrij besteedbaar. Ontvangen ze de schenking van anderen, dan geldt dat jaar nog dat het geld alleen besteed mag worden aan de eigen woning.

* Vanaf 1 januari 2024 mogen mensen in deze leeftijdsgroep alleen nog de eenmalige schenking ontvangen van hun ouders. Het maakt dan niet meer uit waaraan zij het geld besteden, tenzij dit aan een door de fiscus geaccepteerde studie of opleiding is. In dat geval blijft een verdubbeling van het vrij besteedbare vrijstellingsbedrag gelden (dit jaar € 56.724).

* De schenking eigen woning hoeft niet notarieel te worden vastgelegd. Wel moeten begunstigden in het jaar van verkrijging aangifte schenkbelasting doen met een formulier dat op de site van de Belastingdienst kan worden gedownload.

Overgangsjaar 2023
Op grond van de nu nog geldende wetgeving kunnen ontvangers van een schenking voor eigen woning de besteding daarvan spreiden over drie kalenderjaren. Dit kan bijvoorbeeld handig zijn om boeterente te vermijden bij vervroegd aflossen van de hypotheekschuld (vaak mag er maar een beperkt bedrag per jaar boetevrij vervroegd worden afgelost). Bij ongewijzigd beleid zouden begunstigden die dit jaar nog een jubelton geschonken krijgen, nog in 2022 en 2023 geld daarvan kunnen gebruiken ten behoeve van de eigen woning. Gezien de dringende wens vanuit het parlement om de regeling te beëindigen, vindt de betreffende staatssecretaris Marnix van Rij dit ongewenst. Daarom stelde hij op 3 juni jl. in een brief aan de Tweede Kamer voor om de spreidingsmogelijkheid helemaal te laten vervallen voor schenkingen gedaan in 2023. Voor schenkingen gedaan in 2022 wil hij de spreidingsoptie beperken tot slechts twee jaar. Concreet zou dit betekenen dat mensen die dit jaar een jubelton ontvangen, alleen nog volgend jaar een deel daarvan mogen besteden aan de aankoop, verbouwing of aflossing van hun woning. Overigens moet het voorstel van Van Rij nog zowel door de Tweede als de Eerste Kamer. Vermoedelijk weten we op Prinsjesdag meer. We houden u op de hoogte.

Met dank van Ewijk Estate Planning. Cliënten van IVM Caring Capital met vragen over dit onderwerp kunnen hiervoor terecht bij hun relatiebeheerder.
Naar boven

Nederlands plan voor commercieel vliegen op waterstof

Op 13 juni jl. kwam een Nederlands consortium met het nieuws als eerste commerciële emissievrije vluchten realiteit te willen maken. Tijdens een presentatie bij Fokker in Den Haag presenteerde *Hydrogen Aircraft Powertrain and Storage System (HAPSS)* plannen om over zes jaar volledig duurzame propellertoestellen te laten vliegen. Het gaat dan om bestaande middelgrote machines, die HAPSS geschikt maakt voor een nieuw brandstofsysteem op basis van vloeibare waterstof. Na ombouw zijn deze geschikt voor het vervoer van 40 tot 80 passagiers over afstanden tot 750 kilometer. De groep investeert enige honderden miljoenen euro's aan publiek en privaat geld in het ambitieuze project. Het is de bedoeling dat er al in 2028 een groene lijndienst wordt gevlogen tussen Nederland en Londen.

Publiek en privaat geld
Aan het project nemen zeventien particuliere ondernemingen en overheidsorganisaties deel, waaronder Fokker, TU Delft, het Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum en de overheid. De laatste participeert via het Nationaal Groeifonds met een inbreng van € 110 mln, op voorwaarde dat daar een gelijke investering aan privaat geld tegenover staat. Er wordt gerekend op bijdragen vanuit de private equityhoek, terwijl ook al miljoenen euro's zijn toegezegd door (toekomstige) toeleveranciers. Luchtvaartdeskundige Joris Melkert van TU Delft (niet bij het project betrokken) denkt dat het plan technisch uitvoerbaar is. Hooguit kan het tijdig realiseren van de juiste vergunningen en certificering voor vertraging zorgen. HAPSS schat dat vliegen op waterstof tot 10% duurder zal zijn dan vliegen op fossiele brandstof, al is deze recent flink duurder geworden. En dan is er nog iets, merkt Melkert op: "Feit is dat de huidige fossiele brandstoffen te goedkoop zijn. Daar wordt geen eerlijke prijs voor betaald. De schade aan het milieu wordt niet verrekend in de ticketprijs."

Nederlands belang
De om te bouwen propellervliegtuigen worden voorzien van een capsule in de staart, waarin de groene waterstof wordt opgeslagen. Via speciale leidingen wordt deze naar de verbrandingsmotoren gevoerd. Als het project slaagt, neemt HAPSS een grote voorsprong op de grote vliegtuigbouwers, die op zijn vroegst pas in 2035 middelgrote tot grote toestellen op waterstof denken te kunnen laten vliegen. Waterstof wordt als realistisch alternatief voor fossiele brandstof gezien, maar vereist grote technische aanpassingen aan het ontwerp van de nieuwe generatie vliegtuigen die hiervoor nodig is. Een mogelijk ander probleem is dat er veel concurrerende vraag naar groene waterstof is, die alleen maar zal toenemen. HAPSS denkt echter veel tijdwinst te kunnen boeken omdat er wereldwijd nu al rond de 1500 propellertoestellen rondvliegen die geschikt zijn voor de ombouwoperatie. Kansen ziet het consortium vooral in grote landen als Noord-Amerika, Australië, Nieuw-Zeeland en delen van Europa, waar veel regionaal gevlogen wordt. Het project wil ook de vliegtuigbouw in Nederland een boost geven. Ons land heeft een rijke luchtvaarthistorie, maar verloor in 1996 Fokker als volwaardige producent van vliegtuigen. Op termijn kan het project mogelijk rollen creëren voor Nederland bij de ontwikkeling van grote emissievrije vliegtuigen voor langere afstanden. Ook de werkgelegenheid op de langere termijn speelt mee. De eerste fase van het project levert in ieder geval al 1200 banen op.

Bronnen: fd.nl, bnr.nl, innovationquarter.nl, nltimes.nl
Naar boven

Voorlopig geen wijzigingen legitieme portie en schenk/erfbelasting alleenstaanden

Op 22 juni jl. heeft minister voor Rechtsbescherming Franc Weerwind (D66) de Tweede Kamer laten weten geen wetsvoorstel voor te bereiden voor afschaffing of wijziging van de huidige legitieme portie. De Kamer had hierom gevraagd tijdens een commissiedebat eerder dit jaar, in reactie op een rapport van de Radboud Universiteit en Netwerk Notarissen dat eind 2020 was verschenen. Volgens de minister ontbreekt de 'dringende en breed gedragen noodzaak' voor een wetswijziging. Ook is er volgens hem in de uitvoeringspraktijk geen sprake van praktische problemen, die om wijziging vragen. Hij erkent dat er stemmen zijn vóór afschaffing van de legitieme portie, met name onder notarissen en fiscaal adviseurs. Daar staan echter weer zwaar wegende argumenten tegenover van andere partijen in de samenleving (waaronder advocaten), die vóór handhaving pleiten.

Geen afschaffing, geen aanpassingen
De cijfers lijken Weerwind gelijk te geven. Volgens het rapport is 76% van de (kandidaat-)
notarissen voor afschaffing, tegenover slechts 30% van de advocaten. Ook de 'gewone' burger lijkt in meerderheid voor handhaving van de legitieme portie. In een online enquête sprak 43% van de respondenten zich uit vóór afschaffing. Bij straatinterviews zakte dat percentage naar 27% en in een onderzoek van marktonderzoekers Motivaction was het percentage vóór afschaffing slechts 22%. Ongeveer een kwart van de ondervraagden zou wél iets zien in wijziging van de legitieme portie. Deze zou bijvoorbeeld alleen overeind moeten blijven voor minderjarige kinderen en jongere meerderjarigen (óók uit eerdere huwelijken), of voor behoeftige kinderen. Al met al levert dit een tamelijk verdeeld beeld op, wat voor de minister voldoende reden is om geen prioriteit toe te kennen aan het op de helling zetten van de legitieme portie. Voorlopig kunnen kinderen onder Nederlands recht dus niet volledig onterfd worden en houden zij recht op de helft van wat -bij gelijke verdeling- een erfgenaam krijgt.

Erven en schenken door alleenstaanden
In hetzelfde commissiedebat werd ook gesproken over de positie van alleenstaanden in de huidige Successiewet. In een tijd dat het gezin met kinderen wat minder als de norm wordt ervaren, zijn er steeds meer mensen die het 'niet eerlijk' vinden dat mensen zonder kinderen en/of officiële partner bij erven en schenken te maken hebben met de hoogste belastingtarieven en de laagste vrijstellingen. Die verschillen zijn inderdaad aanzienlijk. Een geregistreerde of huwelijkspartner heeft in 2022 een vrijstelling erfbelasting van € 680.645 en betaalt over het meerdere maximaal 20%. Voor de groep 'andere erfgenamen', waartoe begunstigden door alleenstaanden zonder kinderen of partner behoren, bedraagt de vrijstelling dit jaar slechts € 2.274 en is 30% erfbelasting verschuldigd over het meerdere tot € 130.425 en daarboven zelfs 40%. De minister werd daarom gevraagd te onderzoeken of het niet mogelijk zou zijn om iedereen in staat te stellen om bijvoorbeeld aan een beperkt aantal dierbaren voordelig te schenken of na te laten.

Ongegrond, te lastig en te duur
Weerwind heeft ook dit proefballonnetje lek geprikt. Het leefvormneutraal maken van de Successiewet zou neerkomen op een gelijke behandeling van alle verkrijgers. Dit past volgens de minister niet bij het verwachtingspatroon van verkrijgers: een partner, kind of kleinkind zou altijd het gevoel hebben recht te hebben op méér dan een 'vreemde'. Ook zou een gelijkstelling van alle ervende personen geen recht doen aan de verzorgingsgedachte, een belangrijke legitimatie van de huidige gedifferentieerde tarieven. De minister ziet ook niets in het idee dat alleenstaanden bijvoorbeeld één of twee personen mogen aanwijzen, die voor de schenk- en erfbelasting gelijk worden gesteld aan een kind. Weerwind voorziet té veel problemen met de praktische uitvoering van een dergelijk voorstel. Last but not least spelen ook budgettaire overwegingen mee. Herziening van de Successiewet op dit punt zou de staat geld kosten. Alles bij elkaar heeft het kabinet daarom 'geen voornemens voor een dergelijke wijziging van de erf- en schenkbelasting'.

Met dank aan Van Ewijk Estate Planning.
Naar boven

CBS: minder uitstoot in 2022, maar minder hernieuwbare energie

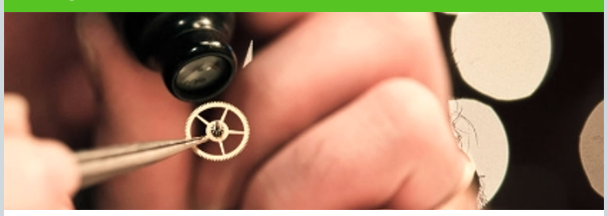

Op 15 juni jl. berichtte het Centraal Bureau voor de Statistiek dat de uitstoot van broeikasgassen in het eerste kwartaal van dit jaar 11% lager was dan in de eerste drie maanden van 2021, gemeten conform de IPCC-richtlijn. Helaas betekent dit niet dat het aandeel van hernieuwbare energie in het totale energieverbruik van Nederland is toegenomen. Integendeel, gisteren maakte het CBS bekend dat het aandeel hernieuwbare energie in de energiemix is gezakt van 14% in 2020 naar 12% in 2021. Belangrijkste oorzaken: er is vorig jaar geen hernieuwbare energie uit het buitenland ingekocht én er is minder biomassa meegeteld. Overigens steeg het verbruik van duurzame energie in 2021 vorig jaar wel flink: ten opzichte van 2020 werd er 36% meer windenergie verbruikt en 28% meer zonne-energie. Nóg een (flink) lichtpuntje volgens het CBS: de lagere uitstoot van broeikasgassen ten opzichte van vorig jaar vond plaats tegen de achtergrond van forse economische groei in ons land. Het bruto binnenlands product (bbp) steeg met 7%.

Minder gasverbruik
De lagere emissie van broeikasgassen in het eerste kwartaal van 2022 is vooral veroorzaakt doordat er in deze periode een kwart minder aardgas is verbruikt in Nederland, met name in de sectoren elektriciteitsopwekking, landbouw, industrie en 'de gebouwde omgeving'. Als oorzaken noemt het CBS de hoge aardgasprijzen, maar ook het feit dat het eerste kwartaal van 2022 gemiddeld warmer was dan dezelfde periode in het voorgaande jaar. De uitstoot van broeikasgassen door het verkeer ('mobiliteit', in CBS-termen) lag in de eerste drie maanden van dit jaar op hetzelfde niveau als in het eerste kwartaal van 2021. Weliswaar meldde het CBS gisteren nog dat het aantal autokilometers in 2021 met 2,8% was gestegen ten opzichte van 2020. Nederlandse personenauto's legden vorig jaar 103,4 miljard kilometer af in binnen- en buitenland. Maar dit is nog altijd fors lager dan vóór de coronapandemie. In 2019 werd er 122,5 miljard autokilometers afgelegd: dat is 18,5% méér dan in 2021. Van alle afgelegde kilometers komt 6% voor rekening van elektrische en plug-in hybride auto's.

2020 apart jaar
De afname van het aandeel hernieuwbare energie in de totale mix in 2021 is deels verklaarbaar uit het dat jaar in werking treden van een nieuwe Europese Richtlijn Hernieuwbare Energie, met strengere duurzaamheidscriteria voor biomassa. Omdat er nog onduidelijkheid bestaat over de precieze toepassing, is over vorig jaar alleen energie uit biomassa meegeteld die zeker voldoet aan de nieuwe richtlijn. Daardoor zakte het aandeel hernieuwbare energie uit biomassa van 120 PJ (petajoule) in 2020 naar 107 PJ in 2021. Daarnaast werd in 2020 49 PJ hernieuwbare energie ingekocht van Denemarken door middel van een zogenaamde statistische overdracht. Dankzij deze (vooralsnog) eenmalige kunstgreep wist Nederland de bindende EU-energiedoelstelling te halen die voor dat jaar was afgesproken. Het verbruik van windenergie steeg vorig jaar naar 68 PJ, wat neerkomt op 3,4% van het totale bruto eindverbruik in Nederland. Er kwam vooral meer (71%!) windenergie van zee bij. Het verbruik van zonne-energie nam in 2021 toe met 28% naar 42 PJ, wat 2,1% van het totale Nederlandse verbruik vertegenwoordigt.

Bron: cbs.nl
Naar boven

Obligatieportefeuille IVM Caring Capital duurzamer dan ooit

Serie. Het beleggingsbeleid van IVM Caring Capital in de praktijk
door Maarten Friederich, namens het Investment Committee van IVM Caring Capital

Beleggen en economie gaan samen, maar zijn zeker niet hetzelfde. Vanzelfsprekend zijn micro en macro-economische ontwikkelingen en monetair beleid erg belangrijk bij het bepalen van het beleggingsbeleid. Omdat er hierin voortdurend veranderingen plaatsvinden, schrijven wij er vaak over, met name om uit te leggen hoe wij ons beleid aanpassen aan veranderde omstandigheden. Als verantwoord vermogensbeheerder is daarnaast 'duurzaamheid' belangrijk bij het bepalen van ons beleggingsbeleid. Op dit punt heeft IVM Caring Capital recent een grote sprong voorwaarts gemaakt.

Actief beheerd
Net zoals bij de aandelenportefeuille, bestaat ook de obligatieportefeuille uit twee componenten: een passief beheerd gedeelte, geënt op het volgen van een benchmark en een actief beheerd gedeelte, geënt op afwijkingen van deze benchmark. In het laatste gedeelte is de beschermingsconstructie tegen rentestijgingen ondergebracht. Hier kunnen wij het verschil maken met de benchmark en, als wij dit goed doen, een positieve alpha creëren: een beter rendement dan dat van de benchmark.

Passief beheerd
De duurzame sprong voorwaarts waaraan hierboven werd gerefereerd heeft plaats gevonden in het passief beheerde deel van de obligatieportefeuille. Vorig jaar werd de SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) geïntroduceerd, waarvan onder meer een classificatiesysteem van beleggingsproducten deel uitmaakt. Producten die zich kwalificeren voor artikel 9 staan aan de top qua duurzaamheid. Hieronder vallen 'green bonds' oftewel groene obligaties. Een groene obligatie is elk type obligatie waarvan de opbrengsten uitsluitend worden aangewend voor de gehele of gedeeltelijke (her)financiering van nieuwe of bestaande groene projecten, met een positieve bijdrage voor het milieu. Groene obligaties zijn in alle opzichten gelijk aan normale obligaties, behalve dat is vastgelegd dat de middelen uitsluitend ter financiering van groene projecten kunnen worden gebruikt. De markt voor groene obligaties is zo gegroeid, dat er inmiddels enkele beursgenoteerde passieve beleggingsfondsen (Exchange Traded Funds ofwel ETF's) beschikbaar zijn gekomen voor deze categorie. Hiervan maakt IVM Caring Capital sinds kort gebruik.

Meer controle
Voorheen gebruikte IVM Caring Capital ook enkele actieve fondsen. Bij de selectie daarvan stellen we hoge eisen aan de duurzaamheid van deze fondsen. Maar bij actieve fondsen zijn er altijd kenmerken (zoals de looptijden van de obligaties) waarover wij geen controle hebben, omdat deze uiteindelijk worden bepaald door de fondsbeheerder. Net als wij maken zij verschillende afwegingen over wat de juiste samenstelling moet zijn van de portefeuille. Hierop heeft IVM Caring Capital in deze fondsen geen invloed. Door de switch richting ETF's krijgen wij volledige zekerheid over de inhoud van ook het passieve gedeelte van de obligatieportefeuille, waarin elk fonds exact de gekozen benchmark volgt. Als wij hiervan willen afwijken, dan doen wij dat zelf en vaak veel uitgesprokener dan anderen.

Naar boven

Heeft u tips, vragen of opmerkingen laat het ons weten.

Telefoon +31 23 531 01 85 Bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

ivm caring capital
verantwoord denken is vooruit denken

Afmelden voor de nieuwsbrief